

Nominácie – Kniha Oravy 2014

1. KATEGÓRIA – BELETRIA

BROZ, Jarko. *Desať rozlúčkových sonetov.*

Dolný Kubín : Oravské kultúrne stredisko a Mestské kultúrne stredisko, 2014.

Bibliofília 60. ročníka Hviezdoslavovho Kubína nadväzuje na tradíciu sonetu, Hviezdoslavovej tvorby a Florinových bibliofílií. Prináša súbor sonetov oravského pedagóga, divadelníka a básnika Jarka Broza, ktorý pravidelne spoluvytvára Hviezdoslavove Kubíny ako tvorca i ako redaktor festivalových spravodajcov. Tým posledným desiatim venoval každý rok rozlúčkový sonet parafrázujúci Hviezdoslavov básnický jazyk.

Zbierku ilustroval Miroslav Knap.

FURJELOVÁ, Ivana. *Všetko naopak.* Bratislava : Evitapress, 2014.

Nová kniha mladej oravskej autorky opäť prináša príbeh zo života slovenských teenagerov. Tentoraz o dievčatí, ktoré bolo vychovávané peniazmi a tie zrazu došli..

Stela vyrastala ako jedináčik. Rodičom sa darilo, ich firma zarábala veľké peniaze a podľa toho vyzeral aj Stelin životný štandard. Zaneprázdnená mama a otec jej namiesto času venovali drahé darčeky, nevedeli ju k zodpovednosti, mala všetko, na čo si spomenula – dvakrát. Kúpovala si kamarátov, známky v škole, reálny život jej spolužiakov jej pripadal smiešny a trápny až do chvíle, kým sa otcovi prestalo dariť. Keď jeho firma skrachuje, stredoškolačka Stela spoznáva, že peniaze nie sú zďaleka všetko...

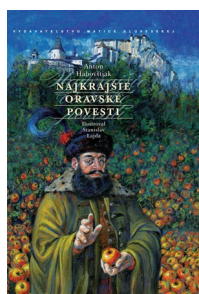

HABOVŠTIAK, Anton. *Najkrajšie oravské povesti.*

Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2014.

Výber toho najkrajšieho zo zlatého fondu oravských povestí, ktoré zanechal výnimočný jazykovedec a spisovateľ Anton Habovštiak. Citlivo literárne upravené povesti sú doplnené úryvkami originálnych rozprávání, ktoré kedysi zberateľ zaznamenal od starých Oravcov. Čitateľ zájde do čias, keď pohanskí žreci chodievali obetovať na vrch Žiar a z Ostražice strážil okolie pyšný hrad. Dozvie sa odkiaľ má meno Orava alebo ako Valasi zakladali dediny, ako sa staval Oravský zámok i mnoho ďalších oravských zaujímavostí.

Knihu ilustroval akademický maliar Stanislav Lajda.

HAMAROVÁ, Darina. *Slzy muža.* Bratislava : Motýľ, 2014.

Prvotina oravskej autorky inšpirovaná skutočnými udalosťami z roku 1991, keď na samote medzi dvoma okresnými mestami na juhu stredného Slovenska našiel náhodný turista mŕtvolu mladej ženy.

Nezávislý novinár Giu dostane od svojej tajnej lásky, šéfredaktorky Jany, úlohu, ktorá je preňho veľkou profesionálnou výzvou. Venuje sa prípadu spred dvadsiatich rokov, keď boháča Michala odsúdili za znásilnenie a vraždu jeho mladej priateľky. Preniknúť za Michalovu hrubú stenu nedôvery k vonkajšiemu svetu nie je jednoduché, no v mene lásky k zavraždenej dievčine napokon redaktorovi otvorí dvere do svojho domu i do vlastného vnútra. Giu postupne odhaľuje nové fakty, ktoré ho šokujú. Kladie si otázku, či milovať je zločin a či láska a hriech idú ruka v ruku. Napokon si uvedomí, že nič nemusí byť také, ako sa zdá...

HAMAROVÁ, Darina. *Životom nekráčam sama.* Bratislava : Motýľ, 2014.

Románový príbeh ženy, ktorú poznačila choroba. Zákerná choroba, ktorá nemilosrdne zasahuje do mnohých rodín, prináša bolesť a ťažké chvíle nielen trpiacemu, ale aj jeho najbližším. Príbeh Danice, hlavnej postavy knihy, je plný zložitých životných situácií. Autorka sa, pre ňu typickým sugestívnym spôsobom, vnára do pocitov ženy, ktorej osud je už desať rokov späť s bojom o život. Je len na nej, ako túto, asi najťažšiu životnú skúšku zvládne. Podkladom pre napísanie románu bol skutočný príbeh s autobiografickými črtami.

Nominácie – Kniha Oravy 2014

1. KATEGÓRIA – BELETRIA

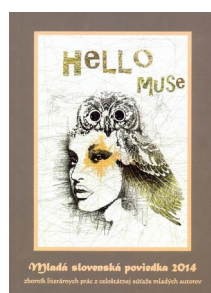

HUBA, Peter. *Hľadáme svoje korene*. Dolný Kubín : Mgr. Janka Hubová, 2014.

Kniha krátkych próz historického zamerania približuje čitateľom regionálne dejiny s akcentom na udalosti a osobnosti, ktoré významne zasiahli do dávnej i menej dávnej histórie oravských miest a dedín. Autor opisuje osídľovanie územia Slovanmi, zakladanie osád, stavbu hradu, zbojníctvo, vzbury a povstania, boj za národné práva a vznik prvej Československej republiky. Knihu ilustrovala Monika Ligasová.

KAČŠÁK, Jozef. *Farby života*. Martin : HladoHlas Group, 2014.

Autor populárnych rozhlasových blogov Jozef Kaščák, ktorý žije a tvorí v Dolnom Kubíne, prichádza s druhou knihou krátkych textov inšpirovaných pestrofarebným svetom okolo nás. Fejtóny, glosy, anekdoty a príbehy zo života sú napísané s nadhľadom, moderným jazykom, ľahkou a hravou formou pripomínajúc to najlepšie z tvorby Milana Lasicu, Roberta Fulghuma, Iva Šmoldasa a ďalších autorov, ktorí nepotrebujú veľa slov na objavovanie krásneho v každodennom živote. Vo veľmi rýchlej dobe, plnej rozličných impulzov a málo trepezlivej, je kniha krátkych textov, v ktorých sa šetrí slovami, ale nie myšlienkami, ideálnym čítaním.

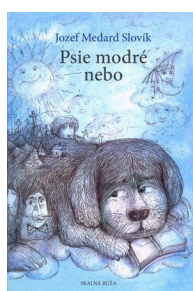
Mladá slovenská poviedka 2014. Dolný Kubín : Oravské kultúrne stredisko, 2014.

Zborník prác z celoštátnej literárnej súťaže mladých autorov, ktorú organizuje Oravské kultúrne stredisko, rekapituluje a hodnotí aktuálny ročník a predstavuje súťažné práce žiakov a študentov základných, stredných a vysokých škôl a dospelých do 30 rokov.

SCHRAMEK, Ľubomír. *U mokrého lakt'a*. Dolný Kubín : Homo Erectus, 2014.

Knižný výber príbehov a kresieb novinára a spisovateľa Ľubomíra Schrameka, ktoré boli uverejnené v týždenníku Orava v r. 2004 – 2007. Autor v nich reflektoval aktuálne témy zo všetkých oblastí života s charakteristickým štýlom písania, humorom a nadhľadom. Ich hrdinovia Pavúčiak a Hlístovec si za každých okolností svojším spôsobom vedeli poradiť s každým problémom, ktorý otriasol krajinou.

Knihu zostavili Juraj Lukáč a Miro S. Líška ako poctu autorovi, ktorý má všetky predpoklady osloviť aj súčasnú generáciu čitateľov.

SLOVÍK, Jozef Medard. *Psie modré nebo*. Banská Bystrica : Skalná ruža, 2014.

Kniha obsahuje krátke prózy spomienkového, cestopisného a reportážneho charakteru. Autor má prirodzený rozprávačský talent a na pomerne malej ploche dokáže povedať veľa o svojej rodnej Orave a zvyšku sveta. Kombinácia „nevinného“, láskavého humoru a domovskej súnalezitosti je uňho prostriedkom v boji súčasného človeka proti strate identity. Knihu ilustroval akademický maliar Miroslav Knap.

Nominácie – Kniha Oravy 2014

2. KATEGÓRIA – ODBORNÁ LITERATÚRA

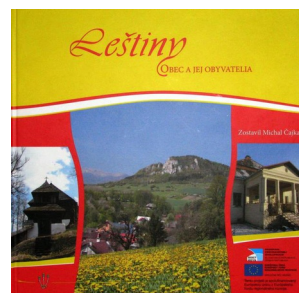

BIBLICO, Pietro. *Keď potrebuješ radu...* Dolňany : ZAEX, 2014.

Kniha, ktorej zostavovateľ žije a pôsobí na Orave, ponúka v každej kapitole krátku úvahu a výber citátov z biblie. Je rozdelená na 3 hlavné časti: rady v oblasti viery, rady v oblasti citov a rady v oblasti života. Jej forma ju predurčuje nielen k tomu, aby bola vhodnou "lekárničkou" pre každého, kto potrebuje radu, ale je tiež vhodným darčekom pre blízkeho človeka. Veď kto z nás môže povedať, že nepotreboval, nepotrebuje, alebo nebude potrebovať radu?

ČAJKA Michal a kol. *Leštiny. Obec a jej obyvatelia.* Leštiny : Obecný úrad, 2014.

Publikácia približuje históriu oravskej obce Leštiny. Zameriava sa nielen na dejiny obce, jej obyvateľov a ich tradičný život a remeslá, ale aj prírodné pomery, zaujímavé pamiatky, heraldické symboly, chotárne názvy, osobnosti a rodiny obyvateľstva. Texty sú doplnené ilustráciami a množstvom dobových fotografií.

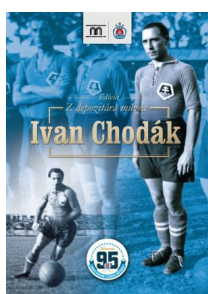
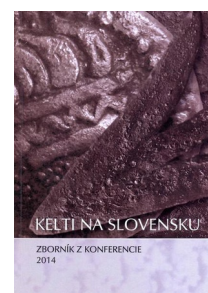

Chute a vône Oravy a Moravy. Dolný Kubín : Oravské kultúrne stredisko, 2014.

Bedeker po kulinárskych podujatiach a expozíciách Oravy a Východného Slovácka s receptami tradičných pokrmov. Je pozvánkou na aktivity, ktoré sa už niekoľko rokov venujú tradičnej strave, kulinárstvu či poľnohospodárstvu. Obidva regióny sú bohaté na aktívne kultúrne prejavy, ktoré vychádzajú z rešpektovania pôvodných kultúrnych symbolov a špecifik a ktoré sú obohatením rozvíjajúceho sa cestovného ruchu.

Kelti na Slovensku. Žilina : Žilinský samosprávny kraj, 2014.

Zborník z konferencie obsahuje desať príspevkov zameraných na viaceré aspekty laténskeho osídlenia a keltského kultúrneho dedičstva. Informujú o keltskom vojenstve, náboženstve, stave výskumu doby laténskej na severozápadnom Slovensku, na Orave, Kysuciach, alebo v povodí Tople a Ondavy. K problematike speleoarcheológie sa viaže príspevok o využívaní skalných dutín a jaskýň počas keltského osídlenia Slovenska.

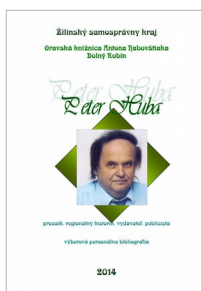

LETENAYOVÁ Zdenka – KARÁCSONY Viliam. *Ivan Chodák.* Bratislava : SZTK – Múzeum telesnej kultúry v SR, 2014.

Jubilejná publikácia, ktorá vyšla pri príležitosti 95. výročia založenia športového klubu Slovan Bratislava, približuje osobnosť MUDr. Ivana Chodáka, rodáka z Dolného Kubína. V Bratislave sa viac ako lekár preslávil svojim futbalovým umením a džentlmenkým športovým vystupovaním. Na jeho počesť od r. 1994 Slovenský futbalový zväz pravidelne udeľuje Cenu fair play MUDr. Ivana Chodáka.

Nominácie – Kniha Oravy 2014

2. KATEGÓRIA – ODBORNÁ LITERATÚRA

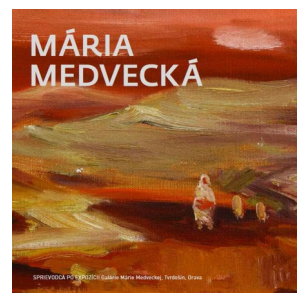

LUPTÁKOVÁ, Ľubica. *Peter Huba*.
Dolný Kubín : Oravská knižnica Antona Habovštiaka, 2014.

Výberová personálna bibliografia vydaná pri príležitosti 65. výročia narodenia regionálneho historika, vydavateľa a publicistu Petra Hubu. Obsahuje súpis knižných publikácií, článkov v periodikách a zborníkoch. Texty sú doplnené ilustračnými fotografiami.

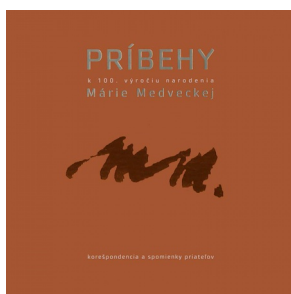
ĽUPTÁKOVÁ Eva a kol. *Mária Medvecká. Sprievodca po expozícii Galérie Márie Medveckej, Tvrdošín, Orava*.
Dolný Kubín : Oravská galéria, 2014.

Obrazový sprievodca po expozícii, ktorá je súčasťou Oravskej galérie, bol vydaný pri príležitosti 100. výročia narodenia akademickej maliarky Márie Medveckej. Natrvalo sa zapísala do dejín slovenského výtvarného umenia 20. storočia nielen ako predstaviteľka realistického maliarstva, ale predovšetkým ako vnímavá pozorovateľka oravských ľudí, odpradávná pripútaných k zemi, ktorá ich živila. Publikácia predstavuje jej život i dielo.

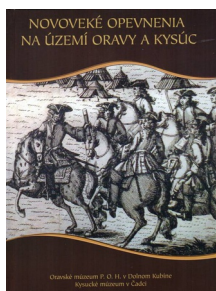
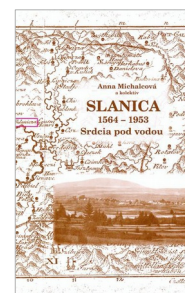
ĽUPTÁKOVÁ Eva – BELAN, Peter – BELANOVÁ, Frederika. *Príbehy. Korešpondencia a spomienky priateľov k 100. výročiu narodenia Márie Medveckej*.
Dolný Kubín : Oravská galéria, 2014.

Dvadsaťsedem príspevkov od popredných osobností slovenského kultúrneho a spoločenského života v časovom rozpätí rokov 1960 až 2014 tvorí obsah publikácie vydané pri príležitosti 100. výročia narodenia akademickej maliarky Márie Medveckej. Zámerom zostavovateľov bolo uctiť si maliarku niečím výnimočným, výsostne ľudským, knihou, ktorá by ju predstavila spomienkami tých, ktorí ju mali radi a obdivovali ju.

MICHALCOVÁ, Anna a kol. *Slanica 1564 – 1953. Srdcia pod vodou*. Trnava : B Print, 2014.

Monografia predstavuje históriu hornooravskej obce Slanica, založenej na základe valašského práva, ktorá bola v r. 1953 zatopená Oravskou priehradou. Jednotlivé kapitoly sa sústreďujú na dejiny obce v priebehu storočí, zvykoslovie, nárečie, architektúru, školstvo, plátenníctvo, osobnosti, obyvateľstvo a jeho migráciu. Texty sú doplnené množstvom ilustrácií a fotografií.

Novoveké opevnenia na území Oravy a Kysúc.
Dolný Kubín : Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava, 2014.

Kurucké vojny výrazne ovplyvnili nielen mocenskopolitické aspekty vývoja v Uhorsku, ale zásadným spôsobom zasiahli aj do hospodárskeho a sociálneho života šľachty a poddaných obyvateľov. Jedným z neprehliadnuteľných dôsledkov stavovských nepokojov bola výstavba rozsiahlych opevnení, ktoré sa zachovali v regiónoch Oravy a Kysúc, ako aj v ďalších regiónoch. Publikácia je jedným z výsledkov rovnomennej vedeckej konferencie, ktorá sa uskutočnila v priestore Bibliotéky Čaplovičiany v Dolnom Kubíne. Príspevky siedmich autorov sú uverejnené v neskrátenom rozsahu. Texty sú doplnené čiernobielymi obrazovými prílohami.

Nominácie – Kniha Oravy 2014

2. KATEGÓRIA – ODBORNÁ LITERATÚRA

Tradícia folklóru dnes

Tradícia folklóru dnes. Dolný Kubín : Oravské kultúrne stredisko, 2014.

Zborník vybraných záverečných prác akreditovaného vzdelávacieho kurzu zameraného na hudobnú a tanečnú folkloristiku, ktorý realizuje Oravské kultúrne stredisko od r. 2009. Cieľom výberu bolo prezentovať práce rôzneho obsahového zamerania, ako sú kalendárne i rodinné zvyky, spomienkové rozprávania, ľudová slovesnosť a jej využitie v pedagogickom procese i ďalšie aspekty folklorizmu a etnológie.

WAXMONSKÝ, Rastislav a kol. *Kňaz Štefan Šmiheľ. Dejiny mojich farností.*
Hruštín : Rímskokatolícky farský úrad, 2014.

Kňaz Štefan Šmiheľ, rodák z Hruštína, spracoval históriu farností, v ktorých pôsobil. Kniha nie je len verným opisom toho, čo zanechal v rukopise, ale je zostavovateľom obohatená o životopis kňaza a osobné spomienky tých, ktorí si na neho pamätajú a s láskou spomínajú. Obsahovo bohatá publikácia je doplnená ilustračnými fotografiami.

